

Nu de puține ori Dumnezeu, care ne cunoaște fiecare gând, fiecare întrebare ce ne macină mintea, ne împovărează sufletul, ne accelerează bătăile inimii și la care am dori răspuns, ne trimite în cale ființa în fața căreia ne putem confesa cu toată încrederea și de la care putem fi siguri că vom afla răspunsul atât de mult așteptat.

Am avut deosebita plăcere să întâlnesc, prin intermediul unei prietene minunate, un suflet frumos ce sălășluiește în persoana Sfinției Sale Preot Doctor Cătălin - Ionuț Grumeza, căruia i-am cerut permisiunea să îmi acorde câteva zeci de minute din prețiosul timp al domniei sale, în vederea realizării acestui interviu, având ca temă importanța și misiunea femeii creștine în societatea contemporană, Maria Niculescu: Sfinția Voastră, întorcându-vă cu gândul la Geneză, ne puteți spune câteva cuvinte despre cum și pentru ce Dumnezeu a creat și femeia, după ce a creat, mai întâi, bărbatul?

Pr. Dr. Cătălin Ionuț Grumeza: „Și a zis Domnul Dumnezeu: Nu este bine ca omul să fie singur; să-i facem ajutor potrivit pentru el” (Facere II,18). Dumnezeu a creat femeia egală bărbatului, fiind luată din coasta lui Adam. Ceea ce Dumnezeu a unit în Rai, omul nu trebuie să despartă. Dumnezeu a făcut pe om ca bărbat și femeie, deci cel ce se unește cu o femeie, se completează în mod total cu ea alcătuind o unitate, formând amândoi un trup (Facere: 2 - 23,24). Cuvintele acestea ne arată indisolubilitatea familiei, căci trupul devenit unic nu poate fi împărțit. Iar această unitate o creează puterea harului Duhului Sfânt, care se dă prin taina cununiei.

M.N.: Sunteți de părere că, și acum, precum în Evul Mediu, în concepția Bisericii, femeia a însemnat și înseamnă doar obiectul din casă care se supune într-un tot bărbatului, îi face copii și îngrijește de gospodărie?

Pr. Dr. C.I. Grumeza: Principalele caracteristici ale unirii dintre un bărbat și o femeie sunt, cum am mai spus, unitatea și indisolubilitatea. Femeia, atât în epoca primară, cât și în Evul Mediu, nu a fost niciodată o „slujnică” în concepția creștină, ci ea a fost egală bărbatului. Bărbatul a fost înzestrat cu anumite daruri, iar femeia cu alte daruri, de pildă „naștere de prunci”. Femeia creștină a trebuit și va trebui să săvârșească binele, încât să dea naștere unei frumuseți morale desăvârșite. „Podoaba voastră să nu fie cea din afară, ci omul cel tainic al inimii în nestrăcătorească podoabă a duhului blând și liniștit, care este de preț înaintea lui Dumnezeu” (1 Petru: 3, 3 - 4).

M.N.: Credeți că femeia a fost și este ispită? Considerați că are o vină în a provoca bărbatul care se lasă ușor pradă tentației, purtând o vestimentație sumară, fardându-se excesiv, împodobindu-se exagerat cu „mijloace diavolești”?

Pr. Dr. C.I. Grumeza: Femeia nu a fost creată de Dumnezeu ca o ispită pentru bărbat, ci a fost un ajutor pentru acesta. Femeia creștină are un comportament decent, iar scopul ei nu este de a provoca ci, prin comportamentul ei îl mărturisește pe Dumnezeu, arătând astfel din ce tagmă face

parte. Calendarul Ortodox este plin de modele de femei creștine începând de la copii, de exemplu Sfânta Filofteia, Sfânta Elena, adolescente - Sfânta Împărăteasă Teodora, Sfânta Varvara, mame creștine: Nonna, mama Sfântului Grigore de Nazianz, Sfânta Monica, mama Fericitului Augustin, sau Sfânta Emilia, mama Sfântului Vasile cel Mare. „Dați-mi o generație de mame bune, creștine, și voi schimba fața lumii” (Sfântul Ioan Gură de Aur).

M.N.: Este acest comportament un motiv al nenumăratelor agresiuni în continuă creștere, violențe împotriva femeilor, a copiilor, a femeilor în vârstă?

Pr. Dr. C.I. Grumeza: Ne place tot timpul să aruncăm vina pe celelalte dar, de fapt, cauza ești tu, deci violența apare din neînfrânarea poftelor tale. Dumnezeu i-a dat omului rațiunea pe care are datoria să și-o folosească și nu trebuie să-și urmeze instinctele sale animalice. Menirea omului este îndumnezeirea lui, nicidecum dezumanizarea lui. Bărbatul creștin are principii creștine, având ca model pe Cristos, care ne spune: „Doar dacă ai privit-o și ai poftit-o în inima ta, ai săvârșit adulter”. De aceea, bărbatul virtuos vede doar lucrurile bune și frumoase, nejuducând pe nimeni.

Sfântul Vitalie mergea în case de toleranță și vorbea despre Cristos. Cuviosul Vitalie le plătea pe acele femei, pentru ca în acea noapte să nu păcătuiască. Multe dintre ele, văzându-l cum se roagă, își schimbau viața. Trupul, care este Templul Duhului Sfânt, trebuie îngrijit, dar tot ceea ce este excesiv și exagerat nu este plăcut nici lui Dumnezeu, nici celor care duc o viață plăcută înaintea lui Dumnezeu. Totuși, aceste persoane care se „sulimenesc” sau se împodobesc excesiv nu trebuie judecate, deoarece duc cu ele o mare povară și anume afecțiunea și atenția celorlalți.

M.N.: Tinerele/femeile momentului, ca și cele din Evului Mediu, nedându-și seama de valoarea lor, își doresc să devină vedete, savurează filmele erotice visându-se a fi eroinele acestora, duc o viață ușoară, sunt cu ușurință ispitite. Biserica și-a exercitat rolul său important, prin inspirarea credinței, întru schimbarea concepțiilor nesănătoase?

Pr. Dr. C.I. Grumeza: Încă din epoca primară Sfinții Părinți au încercat să le îndemne pe tinere și pe femei să ducă o viață virtuoaasă, având model suprem pe Maica Domnului. Încă de la crearea lumii, vrăjmașul diavol a încercat, prin femeie, să-i creeze fantezii, spunându-i că, chiar dacă va mânca din pomul cunoștinței binelui și răului nu va muri, ci va fi ca Dumnezeu, iar de aici au apărut primele scenarii pe care femeia și bărbatul și le fac: „Oare cum este să fii ca Dumnezeu?”. Nu trebuie să ne facem scenarii și iluzii deșarte, pentru că planurile noastre nu sunt și planurile lui Dumnezeu. În El trebuie să credem și atât. Trăim într-o societate în care modelele de viață ne sunt expuse prin mijloacele mass - media, nefiind cele sănătoase, ci cele anormale. De aceea mulți tineri, nefiind ghidați cum se cuvine, ajung să ia ca model personaje negative, ducând astfel la o depersonalizare a omului.

M.N.: Acum femeia se bucură cu adevărat de libertate, devenind din acest punct de vedere egală bărbatului, nu mai este obligată să nască nedorii copii, nu se mai ajunge la avort, existând mijloace de contracepție. Credeți că această libertate va putea dăuna, în timp, va schimba mentalități sănătoase? Și-a aflat răspuns dorința de emancipare?

Pr. Dr. C.I. Grumeza: Într-o lume necreștină există această dorință de emancipare a omului, dar cei care duc o viață în Cristos își păstrează acest echilibru sufletec, luptându-se cu patimile și cu viciile lor. A fi creștin înseamnă a fi liber, iar această libertate ne-a dat-o Cristos. Fericitul Augustin spunea: „Iubește și fă ce vrei, dar ceea ce faci să te ducă Acolo, în Împărăția lui Dumnezeu!”. O tânără și-a întrebat într-o zi tatăl, anume cum ar trebui să danseze (dacă ar fi invitată la o petrecere). Tatăl i-a răspuns: „Dansează să te simți bine, dar simte-te bine în așa fel încât, întorcându-te acasă, în camera ta, să mai poți privi icoana Domnului, să-I mulțumești și să nu te rușinezi să-L privești în față”.

M.N.: Nimic mai frumos și mai înălțător pentru o femeie decât calitatea de a aduce pe lume noi făpturi!

Nu de puține ori, însă, am avut ocazia să aud de la tinere femei totală dezaprobare a împlinirii sacralului act, pe motiv că sarcina le-ar deforma, iar aceasta ar însemna să-și bată joc de trupul lor. Ar putea dispărea acea dorință de a purta dulce, suavă și sfântă greutate, acea dorință a inimii de a-și uni bătăile cu cele ale fătului?

Pr. Dr. C.I. Grumeza: Cea mai mare bucurie pe care o poate avea un om este de a aduce viață în lume și această viață este o împreună lucrare a omului cu Dumnezeu. Viața și moartea o dă și o ia numai Dumnezeu. Educația copiilor este întotdeauna opera mamei, iar aceasta poate fi dovedită și pe temelii solide ale rațiunii. Datoria mamei este să cerceteze sufletul copilului, să-l învețe să fie un om bun și cinstit. Copiii sunt comoara cea mai de preț a unei mame. Femeii îi revine sarcina imensă a inițierii pedagogice, ca fiecare copil zămislit să devină o ființă aparte. Prin nașterea de fii, mama se va mântui. Destinul lumii noi se află în brațele mamei, spune, magnific, coranul: „Paradisul este la picioarele mamei”.

M.N.: Este motivat refuzul femeii de a face copii datorită faptului că nu este înțeleasă de societate, nu este încurajată financiar spre a asigura întreținerea acestora? Biserica se implică în vreun fel, inițiind proiecte și răspunzând la nevoile materiale și emoționale ale celor neglijate de societate?

Pr. Dr. C.I. Grumeza: Sfântul Vasile cel Mare a creat Vasiliada, adică centrele de bătrâni, orfelinatele de copii, „primele bolnițe” (spitale). Primele școli, primele cărți și tipărituri au fost în tinda bisericii. Tot timpul biserica s-a ocupat de educația social - morală a credincioșilor săi și s-a aplecat mai mult și către oile cele pierdute. La ora actuală, Biserica Ortodoxă din România a continuat și va continua activitățile sociale, culturale și educaționale.

M.N.: Biblia vorbește despre atribuțiile bărbatului, respectiv ale unui soț în căsnicie, indiferent de tipul de activitate al femeii. Credeți că sunt îndeplinite de aceștia? Considerați necesară încurajarea lor? Cum și în ce fel ar putea-o face Biserica?

Pr. Dr. C.I. Grumeza: În ceea ce privește datoriile soțului, sunt mai puțin detaliate, dar, în esență, ele sunt aceleași, el este îndemnat să-și iubească soția, să nu fie aspru cu ea, să trăiască înțelepțește cu aceasta. Dacă soția este datoare soțului cu ascultare, soțul îi datorează în schimb iubire și sprijin (I Corinteni, VII, 14). Femeia, în societatea contemporană, va salva lumea doar cu condiția să primească, adânc cutremurată, „slujirea fecioarelor înțelepte” din parabola evanghelică astfel ca, „pline de har să devină cu adevărat, urmând-o pe Maica Domnului”, Poarta Împărăției și chip călăuzitor.

M.N.: Uniunea Europeană a făcut progrese mari în direcția asigurării egalității dintre femei și bărbați. Generații la rând s-a tot vorbit despre atribuțiile femeii în viața de familie, iar vremurile erau de așa natură încât de cele mai multe ori bărbatul era cel care muncea; acum, femeile muncesc cot la cot cu bărbații, făcând carieră și având responsabilități în egală măsură cu aceștia. Ce ne mai puteți spune despre importanța femeii în societatea contemporană și, legat de aceasta, despre importanța căsătoriei și a familiei creștine?

Pr. Dr. C.I. Grumeza: Acolo unde dragostea creștină este îndeajuns de puternică, ea devine garanția unei căsătorii fericite și a stabilității familiale. În dominantele ființei sale, masculinul este Hristofor, femininul este Pneumatafor. Mântuirea nu va veni decât prin sfințenie, iar aceasta este mai lăuntrică femeii; în condiția vieții actuale, pentru că orice femeie are o intimitate înăscută, în Dumnezeu, existența coincide cu ființa, iar femeia este mai aptă să unească în sfințenie ființa și sfințenia prin puterea smereniei. Situată la polul opus al egalitarismului și revendicării, smerenia (arta de a fi la locul tău) este strălucirea cea mai firească a stării harismatice. Frumusețea va salva lumea, dar nu orice frumusețe, ci a Duhului Sfânt, cea a femeii înveșmântată în „Soare”.

M.N.: Ce atitudine are Biserica față de legiferarea căsătoriilor între persoane de același sex, care este posibilă în 13 țări din Uniunea Europeană și în câteva din afara Uniunii? Considerați că pot fi ajutate, îndrumate, iertate, având în vedere păcatul comis? Cum vede Biserica dreptul lor de a înfia copii normali care, sigur, vor deveni victime datorită climatului dintr-o asemenea „familie” anacronică?

Pr. Dr. C.I. Grumeza: Biserica Creștin Ortodoxă nu este de acord cu legiferarea căsătoriilor între persoanele de același sex. Dumnezeu iubește omul dar urăște păcatul. Dacă o persoană LGBT se căiește de păcatul său, el este iertat, cu condiția să nu mai facă. Niciodată biserica nu va fi de acord cu înfiatul copiilor de către persoanele de același sex. Jean Giraudoux, în „Sodoma și Gomora”, afirmă că vremea în care femeia nu mai știe să iubească și să se dăruiască este sfârșitul lumii.

M.N.: Credeți că va dispărea purul, tainicul sentiment al iubirii dintre bărbat și femeie, așa cum Dumnezeu a lăsat să fie pe pământ?

Pr. Dr. C.I. Grumeza: Este îngrijorător numărul divorțurilor, sunt alese substitute ale căsătoriei precum concubinajul sau așa numitele căsătorii de probă, formele aberante ale cuplurilor de același sex și, mai nou, posibilitatea ca acestea să poată înfia copii. Consider că suntem datori să tragem un acut semnal de alarmă pentru ca societatea să se intereseze direct de conținutul biologic și sociologic al unirii conjugale. Însă, atâta timp cât omul îl va avea pe Dumnezeu, nu va dispărea niciodată dragostea dintre un bărbat și o femeie, pentru că însuși Dumnezeu este dragoste.

Maria Niculescu